

VOLTA A LES ROQUES DEL MASMUT

Matarranya

Circular des de Pena-roja de Tastavins

Distància	15 km
Desnivell acumulat	716 m
Nivell de dificultat	Difícil
Data	19 de setembre de 2021
Cartografia	El Tossal Cartografies: la Tinença de Benifassà (1:30000)
Recursos consultats	Pena-roja de Tastavins (http://www.peñarroyadetastavins.es) Comarca del Matarranya (www.matarranyaturismo.es) Senderos turísticos de Aragón PR-TE 157 (https://senderosturisticos.turismodearagon.com/ruta/ficha/3361)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/volta-a-les-roques-del-masmut-84513832#lb-embed

Fàcil itinerari que ens mena a visitar un altre de les contrades emblemàtiques dels Ports, en una versió reduïda del PR-TE 157. Camins ben fressats i senyalització que no deixa cap marge de dubte. L'únic punt difícil és l'accés (opcional) al cim de les Roques del Masmut que, si be no ha de suposar cap problema per a muntanyencs avesats a trescar, no és apte per a tots els públics.

També cal tenir en compte que creua en diversos punts el barranc o riu dels Prats i, si be habitualment té bona part de la llera seca, pot augmentar considerablement el cabal en èpoques de pluja o episodis de tempesta.

Podem escurçar l'itinerari un parell de quilòmetres començant-lo a la Bassa de Sant Miquel. Però és recomanable perdre's pel carrerons i places de la bonica vila de Pena-Roja.

Accés

Accedim a Pena-roja de Tastavins per l'A-1414, bé des de l'N-232 bé des de Vall-de-roures.

Pena-roja de Tastavins (745m)

Vila de carrers estrets i costeruts –sovint esglaonats– arrapada a la falda del Tossal de la Mola, on s'hi alçava el castell. Pel que hem llegit, el nom li prové del to vermellós de les roques del Masmut. Partim del nucli urbà seguint les nombroses indicacions a lo Masmut o del PR-TE 157. Nosaltres ho fem des del carrer de Santiago Ramón y Cajal i en sortim pel carrer del Sol en direcció al Pont Xafat.

Pont Xafat (800m)

A llevant de la mola s'obre un tall ample i profund –probablement un element de defensa del castell– i un pedró del camí de la Rogativa septennal de Vallibona (els Ports) (1). Des d'aquí seguim els senyals del PR que, per un bon i planer camí, ens menen a la Bassa de Sant Miquel.

- (1) Conta la llegenda que al s. XIV Vallibona, delmat per la pesta, havia quedat sense fadrines. Set fadrins varen emprendre camí per cercar-ne. Semblant situació varen trobar a Coratxà i Castell de Cabres. Però en atènyer Pena-Roja conegueren set germanes orfes amb qui varen comprometre's assegurant així la pervivència del poble. D'aleshores ençà, cada set anys, es celebra un romiatge entre Vallibona i la Mare de Déu de la Font de Pena-Roja on els peregrins són acollits amb una gran festa.

Bassa de Sant Miquel (821m)

Cruïlla de camins. Des de la vila hi arriba la pista que mena al Boixar (Baix Maestrat) amb un ramal que puja al coll de Masmut o de Borla. També hi arriba un camí carreter –força deteriorat– pel que retornarem. Podem optar per adreçar-nos

al coll per la pista, fent drecera. A mà dreta en parteixen dues senderes. La primera duu a la pista del Boixar a l'alçada de la bifurcació amb la del coll. Nosaltres prenem la de més a la dreta, seguint les indicacions del PR a la Tossa, anant a buscar el barranc del Saüc.

Deixem el PR que, en un gir de 90°, s'enfila a mà dreta vers la Tossa i continuem recte. La sendera esdevé pista precària per la que accedim a la que mena al coll i la seguim a mà dreta.

Coll de Masmut o de Borla (934m)

Pren el nom del proper maset de Borla, al camí de Vallibona. Per una costeruda sendera –fressada i fitada– ens enfilem a mà esquerra sobre un llom que es despenja de les Roques. Ens cal superar dos passos de grimpada fàcil (II) malgrat que exposada, on cal extremar les precaucions. El conglomerat però, ofereix bones preses de peus i mans. Podem evitar el segon pas per una canal a mà esquerra. Aquest camí és utilitzat com a retorn de les diverses vies d'escalada.

Roques del Masmut (1036m)

Som al punt més alt del conjunt, al costat de l'agulla coneguda entre els escaladors com «el Pisón», tal vegada perquè recorda el mallo de Riglos. Gaudim d'una magnífica panoràmica de l'entorn. Hi ha una hipòtesi segons la qual el nom provindria de la tribu bereber dels «Masmuda», assentada en aquestes terres.

Retornem al coll pel mateix camí per seguir la pista que puja a mà dreta i, en poc menys d'un quilòmetre, atenyem el mirador.

De nou al coll, seguint les indicacions del PR, comencem a davallar per una sendera en direcció al riu dels Prats que atenyem després d'un llarg flanqueig per la falda de la Tossa. Al tram superior del camí podem admirar les canals, arestes i pilars de les Roques. Segons l'època (hi ha restriccions per nidificació) és fàcil albirar cordades que evolucionen per les nombroses vies d'escalada.

Riu dels Prats (765m)

Davalla des del Boixar, al Baix Maestrat, on rep el nom de barranc de la Canal. De règim irregular, la llera és sovint seca en aquest punt. Tributa al riu Tastavins. A l'altre riba sortim de nou a la pista del Boixar que prenem a mà esquerra i la seguim 2,7 quilòmetres, en bona part pel marge dret. Poc més enllà de tornar a creuar-lo cap al marge esquerre, deixem la pista per una sendera ben indicada a mà dreta per la que retornem al marge dret, al punt més baix de l'itinerari (697m).

Pont de la Canaleta (703m)

Al peu de la caseta de Pere d'Arcís. Diu la història que al s. XVIII, un aspirant a batlle, provinent de casa Gavich, a canvi del vot dels masos de Vallmaria (una vintena per aquella època) va prometre construir un pont per creuar el riu dels Prats. Obtingut el seu propòsit va manar alçar-lo, de bona fàbrica, amb pedra i morter de calç. Més de dos segles i aquí resta ben plantat com a inhabitual exemple de compliment de promeses electorals.

Ens enfilem per la sendera per sortir de bell nou al camí del Boixar que seguim a mà dreta faldejant per vessant nord de les Roques.

Deixem la pista per un camí carreter a mà dreta que, amb algun tram pedregós i aixaragallat, ens retorna a la bassa de Sant Miquel, on desfem el camí de l'anada.

Al Pont Xafat però, passem pel passeig del «*Parque aragonés de la vivienda rural*» de Pena-roja on s'hi ha recreat diversos tipus d'habitacles històrics. Lo Trenc o Roca Foradada ens obre l'accés a la vila i aprofitem per recorre'n diversos carrers i places abans de retronar al punt de partida.